

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

v' Sabboto 3. d.

Roshnizvęta
1797.

Nro. 44.

Dunej 20. včl. Trauna.

Njih Svitlost so skus en' dvorni odpis svoje do-
padajenje pruti gospodi Preshburske tovar-
štie skasali, de se je volna skasala, pod orosh-
je stopit, inu de so nekatèri med gospodo vse
svoje premošenje na to obernili, de bi svojo
lubesen pruti Kralu inu desheli na dan dali.

General Bonaparte je pisal na tih pet oblast-
nikov v' Paris: Neshelim drugiga, kakor pokoj,
po tem, kjer sim saupanje dopolnil inu morebit
vezh zhesti dosegl, kakor je trèba, mene frezhi-
niga narediti. Hudi jesiki bodo sapstojn mene
zher-

zhernili; jes bom v' tihim shivlenji ravno tak ſkasal, kakor sim v' foldaflikim, de veden po republikanskeh postavah ravnam.,,

Prinzu Wirtemberg ſo fe poſebne zhaſti na Duneji degle, ker je vojsko pred Dunejam ſam od ſebe dobrovolno napeluval.

Njih zefarska Svitloſt ſo vkaſali, de v' Galizii ſe ima tiftim kmętam 6. zekinov daruvati, kateri ſkashejo, de ſo 200. ſadnih dreveſ vſadi- li, inu perpravili, de ſadje noſio. To ſe poze- li jutrovi Gallizii osnani ſtim perſtavkam, de njih Svitloſt ozhejo ſkasat njih ozhętno ikerb ſvoje podloſhne, inu de pridni gospodarji ſvojo mujo v' nerodovitnih lętih, dokler ſo zepo- vi mladi, odfhkoduvanje dobe. Dano v' Lévo- vim 17. Svizhana 1797.

Shpania ſe perpravla k' vojski ſuper Portu- gall; vajvod Alvarez je ſa poglavitniga genera- la na ſukim poſtavljen. Admiral Massaredo bode ſ' 42. verſtnemi barkami inu ſ' 24. fregatami zhes englendarje inu portugalze na morji ſtal.

Is Cadixa piſhejo 14. maliga Travna, „Ad- miral Massaredo ſilno hiti naſhe barke na vojsko perpravit; do konz męſza bode 26. verſtneh na- pravleneh; englendarji ſo ſhtir na pomozh dobi- li, med katerimi noſi ena 110. ſhtukov; tedej jeh imajo 23. — Se bojimo, de bi naſhe barke englendarjam v' peſt ne perſhle, katerec imajo is

Ame-

Amerike okol devet millionov piaster pernest ;
torej smo shtir majnshi barke napruti poslali, de
jeh bodo na pravo pot nakasale.

Englendarfski Contre Admiral Nelson je v' Cadix pisal 11. dan maliga Travna , , Kęt so njih katholfska svitlost shpanfski Kral englendarfskemu Kralu inu ludstvu po krivim vojsko napovedali, torej mèni englendarfsko kraluvanje , de shpanfskemu narodu kupzhio sapreti po pravizi smę. Tedej dam nasnanje , dc od tøonef sa naprej ne bode nobena p'ruja barka v' Cadix ne noter , ne ven spuslena , deslih je barka is ene v' ti vojski ne sapopadene deshele , svunej dc od mene posebno perpushenje sadobi , kęt ta brod ima popolnomä sapert biti. — Satorej je tudi na 13. maliga Travna eno genuesarsko barko prozh v-sel , katèra je v' nash brod tezhi otla.

Is Lashkiga ře vę , dc so se beneslke mesta , deshele na suhim , inu okrajne ena sa drugo franzosain podvergle , inu dc so jem fratzosi velike naklade nalošili.

Paris.

Oblastuvanje , to je Directorium je 29. dan maliga Travna svezher skus general adjutanta Sole dobilo glihanje na mir , katèro je v' Göss per Leobni od cesarskih pooblastenih , inu od generala Bonaparte podpisano. Drugi dan so tih pet obema svetvalishama od tega nasnanje dali , kar

je

je všim veliko vesele naredilo. Eden is med tih 500 je zhes to govoril tako: „Armađe inu generali so si vso zhaſt inu hvalo saſlūhili; vi kateri ste na novo v' to sberalifhe svoleni, vi ſkerbite naſho republiko ſkus poſtave frezno ſturiti, katero smo ſkus prelivanje tulikaj kervi gori poſtavili. Vi pak, katero je ſadelo is tiga sberalifha domu k' pokoju jiti, vi ſte frezni, de ojlkino vejo veſeliga mira ſeboj neſete. Poſhtujmo ta dan, na kateriga je mir ſturban, na kateriga ſi zhlovenſhtvo po tulikaj nadlogah ſpet od. dahne, „Na te beſede je bilo ſkleneno, vſako leto na ta dan en prasnik obhajat. —

Pastoret pak je ſvet dajal, vojskuvavzam na zhaſt en ozhiten ſpomin is kamena goripoſtavit, inu te beſede napisat:

*Desbela franzoska premagajozb,
Vojskuvavzam sa proſtoſt.*

Portugalski poſlanik ni otel pervolit, kar je franzoski minister imeti otel, de bi ſe bil v' mir ſpuſtil; je na povele svojiga Krala Paris ſpuſtil, inu v' Lisabono domu ſhal.

Moskova 17. dan mal. Trauna.

Vzhrej je bil naſh Zefar Pavl kronan med ſedmo inu deſeto uro pred poldan. Per ti zereemonii ſo ſmeli le narvikſhi, inu vikſhi gospoda na prizho v' žerkvi biti, vender je ſkorej drejn bil. Zeremonia pak ſe je tako godila: Še po simi je bilo

bilo po vsem moshkovitarškim osnaneno, de bode Zesar is Peterburga v' Moshkovo ſhal, inu fe tam na 16. dan maliga Travna kronat pniſtil. Moshkova je nekidani ſeđel moshkovitarškoga Zsara, inu poglavitno mesto. Na to osnanilo fo is vſeh moshkovitarſkeh desheļ sbrani mohije v' Moshkovo perſhli; ti inu vſa vikſhi gospoda fo ſe sbrali v' veliki lopi (Saal) kremlinskiga pallaſta na 16. dan tiga měſza. En mojster zhes zemeronie je notri stopil, inu naprej bral, kaj ſe e ne zemeronie ſe bodo dershale. Ob devetih ſjutřej ſo sazheļi is pallasta pruti zerkvi jiti po ti verſti: 1) trideset mosh od ſtrafhe na kojnih, v' ſrebernih oklepih, inu kapah. 2) Pasheti inu hofmaſtri, dva mojstra od zemeronij ſ' palzami. 3) sbrani mohije inu gospodje is desheļ po trię v' ſhtriz, dvorni Cavalerji; ſvetvalzi, inu gospodje, katere ſo zefarske snamina inu kroно noſili. 4) Pod enim něbam, katere ſo dvajſet oberstarjov noſili, je ſhal Zsar Paul I. v' foldafhkim oblažhili, inu Zsariza Maria Fedorovna v' dragim oblažhili, ſ' obrozhnim krilař, demanti mi okol vrata, frisirniami laſmi, v' katerih pak nizh dragih kamenov ni imela.

V' zerkvi ſta ſe Zsar inu Zsarina pervizh bliso altarja na ſtole vſedla, Zefarske snamina ſo bile na mīce poloſhene, katere ſo ſraven throna ſale; thron pak je bil, altarju naprut, mej dve ſtebrama deſet ſhtapin viſok. Nad thronam je viſilo eno nebo is rudežhiga ſhameta ſ'dragim

slatam natkano inu obshito. Na tim stoli je bilo kronanje darshano. Duhovno opravilo je deset minut terpelo, potlej ste stopile njih zarsarske svitloste gori na thron, narvikshi gospoda inu na obe strane po shest kojnikov so okol stali. Zsar se je vsedel, inu dvje stopine delezhe se je vsedla Zsarina, stola sta bila na shev eden drugimu. Sraven Zsara na desnim je stal veliki Kneg Alexander, na levim veliki Kneg Konstantin cesarski sinovi; sa Zsarino so stale narvikshi dvorne gospe. Po tem je bil Zsar s' cesarskimi snaminami oblezhen inu krona na glavo postavljena; Zsar je krono na glavo postavljena; Zsar je krono spet odkril, inu Zsarini na glavo postavil, inu njo persezhno objel. Kader so duhovni svoje zeremonie opravili, je vsel Zsar to veliko krono na svojo glavo, inu je to majnshi Zsarini gori postavil. Potlej sta shla oba dol pred altar, sta bila s' svetim oljam pomasana, inu vse je shlo v' poprejshni versti skus stranske vrata ven okol eniga velikiga sgoniska s' imenom Ivan veliki skus eno drugo zerkuv v'eno veliko hisho, ker so njih cesarska Svitlost datoreve inu povikshana osnanit pustili, s' katerimi se donef obilno svoje svete slushabnike inu vredne moshe obdarovali.

Od tod pojde Zsar v' Astrakan, Zsarina pride na ravnost v' Petrovgrad nasaj; Zsar pak she je ob svetim Petru inu Pavlu. Po Kronanji je Zsar med ludi 45,000. freberniskov ismetal, kat

ri so bili nalaſh sa to zhekani (gepräget) inu po 25. kopekov vrędnosti imajo.

Lubiana 23. Roshnizvęta

Benęshke novize piſhejo, de je general Friant v' Vidmi eno témzhasno gospoſko poſtavil 19. dan velikiga Travna; ti gospodje ſo perſe- zhi mogli, de bodo svęti inu pokorni pruti flu- ſhabnikam franzoske republike. Po tém je bilo eſnaneno, de imajo viši oroshje doli poloſhit, kar je Benęshkiga med Sozho inu Tagliamento, ſvu- nej vaſi, katere v' meſ ſtoje inu Zefarju ſliſhio. Tudi ſe je moglo napovědat, kaj ſreberníne imajo zérkve inu ludje. Dvaſeti preteženiga, je general Friant pregleđal rajtenge deshelniga goſ- podarſtva; inu vkasal nekej zhęvlov inu frajz ſa ſvoje foldate narediți.

V' Berlini prajsovim ſedeshi je na dan per- ſhla ena hudobna ſkrivna svęsa zhes ſhivlenje Prajsovskiga Krala; po vezh deshelah ſo bili v' to svęso nekatéri ſaſtopleni, katéri ſo groſovit- ne inu kervamožne rezhi iſpelat miſlili, eden tih narhuiſhih je ſhę rasodet, inu v' Spandau na grād ſapert, kamer pojdejo tudi njegovi lępi to- varſhi, kakor po viši pravizi ſaſluſhio, kęr ſo tako bresvęſtni, de ſe zhes gmej mir vsdiguvat ne boje.

Svęti ozhe Papesh ſo ſpet bolſhi pozhuti ſa- ſluſhujec Kardinale, inu ministre; vender, de mu- ta muja ne bode na ſdravji ſhkoduvala, je pod- pifal

pisal eno popolnoma oblast, de bodeta Kardinal Braschi, inu Kardinal Prodatario namest njega vse vishali, dokler se osdravi. — V' Papeshovi desheli je ena sreberna rudna jama snajdena, je vupanje, de bode bogata, vender she vse na eno skushno pride, al bode snashala, al ne. — Zhe Papesh vimerje, nebodo vezh Kardinali Conclave sa druga svolit dershali, temuzh mislio ob kratkim svoljenje storiti v' zerkvi alla Minerva; slasti, ker se bode skus to pol milliona skudov perhranilo.

V' Hollandi so silno veseli, de je mir sturen; al na morji je velika perprava na vojsko.

Franzosi so is Tercia shli 24. dan velikiga Travna ob dvih po polnozhi; ob devetih so pershli hrovaški regimenti, general graf Meerfeld, inu general graf Klenau. Vse je bilo po Tercii veselo, de je spet poprejshni pokoj se enkrat povernil. Drugi dan so mestu ras-svetili, napisu na Zesarja, inu na mir narejali, v' komediji pesem od Zesarja peli, inu vsake sorte vesele obhajali. En napis pod svitliva Zesarja podobo je bil leta:

Fronzu II. Zesarju
Mir
Ludstvu dajozhimu
Terst.

Franzoske bandera inu snamina so bile doli dje-
ne, inu s' viso zhaſtjo spet Zesariske nasaj postav-
lene.